

Moravská Třebová na zlaté minci ČNB

1.10.2024 - | Česká národní banka

Česká národní banka (ČNB) vydává zlatou minci v nominální hodnotě 5 000 Kč s motivy historického jádra města Moravská Třebová. Pětitisícikoruna z cyklu Městské památkové rezervace je v prodeji od 1. října. Cyklus Městské památkové rezervace postupně představuje vybraná města v České republice s mimořádným architektonickým či kulturním významem. Mince inspirovaná Moravskou Třebovou vychází jako osmá v pořadí. „Moravská Třebová se v období renesance stala natolik významným střediskem humanistické vzdělanosti, že se jí začalo přezdívat Moravské Athény. Dodnes se pyšní zachovalými pozůstatky nejstarších renesančních památek v Česku.

Vydání zlaté mince věnované Moravské Třebové proto vnímám jako symbolické ocenění historického významu tohoto malebného města,“ říká guvernér České národní banky Aleš Michl. Na zlaté minci jsou ztvárněny hlavní dominanty památkové rezervace. Na lící straně je to průčelí budovy radnice a v pozadí věž renesančního zámku včetně arkád na jeho nádvoří. Na rubové straně mince se v horní části nachází koláž gotických a renesančních měšťanských domů. Ve spodní části je pak vyobrazena silueta věže barokního kostela Nanebevzetí Panny Marie, pod kterou je sgrafitová omítka z roku 1565 ve dvorním traktu radnice, a dále také detail kašny na zámeckém nádvoří i morový sloup z roku 1718. Podobu mince pro ČNB navrhl akademický sochař Zbyněk Fojtů.

V závěrečném kole se výběrová komise rozhodovala mezi čtyřmi tematicky a výtvarně nejzdařilejšími návrhy. Na vítězném návrhu komisi zaujala mimo jiné velmi propracovaná koláž hlavních dominant městské památkové rezervace. ČNB vydává celkem 15 tisíc kusů mincí ze zlata o ryzosti 999,9. Z toho 4 750 kusů je v běžném a 10 250 kusů ve špičkovém provedení. Obě varianty se od sebe liší povrchovou úpravou a zpracováním hrany. Ta je v běžném provedení vroubkovaná, ve zvláštním provedení je hladká. Mince vyrazila Česká mincovna, a. s. v Jablonci nad Nisou. Nominální hodnota mince 5 000 Kč není totožná s prodejní cenou. Ta je výrazně vyšší a zohledňuje mimo jiné aktuální cenu zlata a náklady spojené s výrobou. Minci lze zakoupit u vybraných smluvních partnerů. ČNB přímý prodej veřejnosti nezajišťuje. Cyklus Městské památkové rezervace v letech 2021–2025 postupně představuje deset historických měst České republiky.

Vlastní minci už vedle Moravské Třebové mají Cheb, Jihlava, Mikulov, Litoměřice, Kroměříž, Hradec Králové a Olomouc. V roce 2025 cyklus uzavřou města Štramberk a Tábor. Více informací o numizmatických emisích ČNB je k dispozici na webu ČNB. Historické jádro Moravské Třebové bylo vyhlášeno městskou památkovou rezervací v roce 1980. Představuje jedno z nejvýznamnějších renesančních sídel Pardubického kraje, v němž se dochovaly pozůstatky nejstarších renesančních památek v České republice. Centrum s pravidelnou strukturou domovních bloků kolem čtvercového náměstí, jemuž dominuje radniční věž, je svázáno s areálem renesančního arkádového zámku. Ve městě se zachoval bohatý soubor domů, s ojediněle zachovanými interiéry a reprezentativními klenutými a malovanými síněmi, z nichž vyniká zejména budova radnice. Umělecky významnými památkami jsou i barokní děkanský kostel s loretánskou kaplí s početnou sochařskou a malířskou výzdobou, renesanční latinská škola s mravoučnými nápisy nebo morový sloup na náměstí. Jaroslav Krejčí mluvčí ČNB

<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Moravska-Trebova-na-zlate-minci-CNB>